

Pripomienky ECB
k osobitnej správe
„Dohľad EÚ nad úverovým rizikom bánk:
Hoci ECB zintenzívnila svoje úsilie, je potrebné urobiť viac, aby ECB získala väčšie
uistenie, že banky riadia a kryjú úverové riziko náležite"

Zhrnutie

Bod VI

Hoci by existujúce nástroje a právomoci bolo možné využívať aj iným spôsobom, ECB považuje zvolený prístup za najefektívnejší a najúčinnnejší, o čom svedčí zníženie stavu problémových úverov (non-performing loans – NPL) a nárast ich krytia od jeho zverejnenia. Ďalšie informácie sú v pripomienkach k bodu 91.

Bod VII

ECB sa domnieva, že jej súčasná metodika určovania dodatočných kapitálových požiadaviek (kapitálové požiadavky druhého piliera – P2R) zabezpečuje primerané krytie všetkých významných rizík, ktorým je inštitúcia vystavená:

- I) ECB je presvedčená, že jej metodika určovania P2R je v súlade s usmerneniami Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) k postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP), ktoré boli zverejnené v marci 2022. V súčasnosti neexistujú žiadne nesplnené odporúčania EBA týkajúce sa metodík ECB v oblasti SREP a určovania P2R.
- II) ECB zastáva názor, že jej metodika umožňuje efektívne využívanie všetkých dostupných informácií – vrátane údajov z interných procesov hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP) inštitúcií, spolu s ďalšími relevantnými kľúčovými rizikovými ukazovateľmi a výsledkami prudenciálnych hodnotení ECB v rámci priebežného dohľadu – na určovanie P2R. Cieľom ECB v tejto súvislosti je zabezpečiť, aby všetky potenciálne celkové vplyvy významných rizík inštitúcií boli primerane kryté kapitálovými požiadavkami prvého alebo druhého piliera.
- III) ECB neustále zdokonaľuje svoju metodiku P2R na základe skúseností získaných počas každého cyklu SREP a na základe ďalšieho posudzovania vplyvu špecifických rizikových faktorov na P2R. Okrem toho ECB čoskoro uskutoční štrukturálnejšiu revíziu účinnosti a efektívnosti svojej metodiky určovania P2R.

ECB svoju metodiku uplatňuje konzistentne. Od roku 2022 tomu napomáha nezávislý dohľad nad rizikami (riadiateľstvo pre stratégiu dohľadu a riziká), ktorý pôsobí ako druhá obranná línia, vykonáva referenčné porovnávanie a horizontálnu analýzu skóre SREP a zavádza kvantitatívne a kvalitatívne opatrenia. ECB napokon poznamenáva, že neustále úmerné zvyšovanie P2R na všetkých úrovniach celkového skóre rizika nemusí byť vždy vhodné a opodstatnené, najmä vzhľadom na súbežné zavádzanie iných kvalitatívnych opatrení dohľadu, ktoré môžu byť účinnnejším prostriedkom na riešenie relevantných rizík alebo iných problémových oblastí v rámci dohľadu.

Bod VIII

ECB si uvedomuje dĺžku cyklu SREP a zvažuje spôsoby, ako ho skrátiť. ECB sa zároveň domnieva, že riziko spomínané v poslednej vete je do značnej miery neutralizované, keďže spoločné dohľadacie tímy majú zvažovať všetky relevantné udalosti, ktoré sa vyskytnú po dátume uzávierky a ktoré by mohli mať vplyv na hodnotenie SREP (reorganizácia v rámci skupiny, iné zmeny korporátnej štruktúry, zníženie problémových expozícií na poslednú chvíľu atď.), aby bolo rozhodnutie SREP čo najaktuálnejšie.

Bod XI

ECB sa domnieva, že svojim prístupom k problémovým úverom (žiadosti o konkrétne stratégie znižovania problémových úverov pre banky s vysokým stavom problémových úverov a uplatňovanie očakávaní v súvislosti s krytím na všetky banky) úspešne reagovala na v minulosti pozorované vyčkávací taktiky. Významnú úlohu pri zrýchľovaní znižovania stavu problémových úverov zohralo predovšetkým oznámenie o očakávaní v súvislosti s krytím problémových expozícií (non-performing exposures – NPE). Treba tiež poznamenať, že riešenie problémových úverov si vyžaduje čas a nemožno ho vykonať zo dňa na deň bez výrazných nepriaznivých dôsledkov pre hospodárstvo ako celok. V čase, keď ECB začala riešiť nekryté úverové riziko pomocou opatrení dohľadu, väčšina bánk aktívne znižovala stav problémových úverov (najmä starších) a kryla zostávajúce riziko, čo potvrdzuje aj malý počet bánk, pri ktorých boli uplatnené dodatočné požiadavky P2R, a nízka úroveň týchto požiadaviek.

ECB zvoleným prístupom zabezpečuje rovnaké zaobchádzanie s bankami v rovnakej situácii. Opatrenia dohľadu sú prispôsobené individuálnej situácii jednotlivých bánk. Sú nastavené tak, aby boli primerané vzhľadom na špecifické okolnosti banky. Inými slovami, rozdiely v situácii bánk odôvodňujú rozdielne zaobchádzanie. ECB však zabezpečuje konzistentné zaobchádzanie s bankami v podobnej situácii.

ECB očakáva, že všetky banky vezmú do úvahy jej očakávania a v jednotlivých prípadoch analyzuje, či je prístup k problémovým úverom obozretný, vzhľadom na jej verejne oznámené očakávania. Ak sa príslušné zaobchádzanie nepovažuje za obozretné, ECB uplatňuje opatrenia dohľadu vo forme dodatočných požiadaviek druhého piliera.

ECB sa nedomnieva, že by bol tento postup náročný na zdroje alebo čas, najmä v súvislosti s prvým rokom jeho implementácie a vzhľadom na stanovené ciele (podrobnejšie informácie sú v poznámkach k bodu 104).

Bod XII

Ďalšie informácie sú aj vo vyjadreniach k jednotlivým odporúčaniam. ECB prijíma odporúčania 1 písm. a), 1 písm. b) bod ii), 2, 3 písm. a) bod ii), 3 písm. b) a 3 písm. c). ECB čiastočne prijíma odporúčania 3 a) bod i) a 3 písm. a) bod iii). ECB odmieta odporúčanie 1 písm. b) bod i).

Bod 14

Mandát ECB sa týka identifikácie rizík a tvorby opravných položiek z prudenciálneho hľadiska.

Bod 43**Prvá zarážka**

ECB v súčasnosti zabezpečuje približne 7 % všetkých zamestnancov jednotného mechanizmu dohľadu (SSM) pre činnosti na mieste. ECB nebola schopná zabezpečiť personál SSM pre 10 % prioritných previerok v roku 2021.

Druhá zarážka

V roku 2021 ECB nebola schopná zabezpečiť personál SSM pre 26 % prioritných previerok.

Bod 45

Na základe návrhu Výkonnej rady Rada guvernérov rozhodla, že všetky tri piliere ECB – centrálné bankovníctvo, bankový dohľad a zdieľané služby – by mali podliehať stabilizácii. V roku 2016 Rada guvernérov na základe návrhu Výkonnej rady rozhodla, že najneskôr do roku 2019 by sa mal

stabilizovať počet zamestnancov a celkové náklady na funkcie centrálného bankovníctva a zdieľaných služieb.

Na základe návrhu predsedu a podpredsedu Rady pre dohľad Rada guvernérov v roku 2019 prijala strednodobý stabilizačný plán pre funkciu SSM. Zahŕňal aj schválenie dodatočných zdrojov na roky 2020, 2021 a 2022 a uplatňovanie stabilizačného záväzku od roku 2023. Záväzok stabilizácie nákladov sa teda od roku 2023 uplatňuje v celej ECB.

V súlade s prijatou definíciou stabilizácie nákladov môže predseda a podpredseda Rady pre dohľad navrhnúť, aby Výkonná rada predložila Rade guvernérov žiadosť týkajúcu sa počtu zamestnancov v prípade nového mandátu alebo nových či rozšírených úloh. V samotnom strednodobom stabilizačnom pláne pre SSM sa zároveň podrobne uvádza niekoľko oblastí, v ktorých je možné zväziť žiadosti týkajúce sa počtu zamestnancov v prípade zmien alebo dolaďovania systému dohľadu po roku 2022. Rada guvernérov napríklad v súvislosti s rozpočtom a počtom zamestnancov ECB na rok 2023 schválila 43 nových stálych pracovných miest vyjadrených ako ekvivalent pracovných miest na plný pracovný úväzok v roku 2023 (plus ďalších 6 pracovných miest na plný pracovný úväzok v roku 2024 a 16 miest na plný pracovných úväzok od ESCB a medzinárodných organizácií v roku 2025) s cieľom internalizovať poradenstvo týkajúce sa bankového dohľadu na mieste a úloh súvisiacich s hodnotením interných modelov v rámci piliera SSM, znížiť závislosť ECB od vonkajších zdrojov a zlepšiť jej schopnosť vykonávať kontroly na mieste, v súlade s odporúčaniami Dvora audítorov (uvedenými v predchádzajúcich osobitných správach). Všetky uvedené personálne zmeny budú rozpočtovo neutrálne z hľadiska poplatkov za dohľad.

Pokiaľ ide o riadenie, rozpočet ECB vychádza z článku 12.3 Štatútu ESCB a ECB, ktorý poveruje Radu guvernérov prijatím rokovacieho poriadku ECB, ktorým sa riadi vnútorná organizácia ECB a jej rozhodovacie orgány. Článok 15.1 prvá veta rokovacieho poriadku stanovuje rozpočtový postup v ECB, pričom uvádza, že Rada guvernérov, ktorá koná na návrh Výkonnej rady v súlade so zásadami stanovenými Radou guvernérov, prijíma rozpočet ECB na nasledujúci finančný rok pred koncom každého finančného roka. Podľa článku 29 ods. 1 nariadenia o SSM sa náklady na úlohy v oblasti dohľadu musia v rámci rozpočtu ECB vykazovať osobitne. V druhej vete článku 15.1 sa stanovuje, že tieto osobitne vykazované náklady sa musia konzultovať s predsedom a podpredsedom Rady pre dohľad. Podpredseda Rady pre dohľad je zároveň členom Výkonnej rady a Rady guvernérov, čím zabezpečuje zastúpenie funkcie SSM pri rozhodovaní o rozpočte ECB. Keďže predseda a podpredseda majú za úlohu vyjadrovať sa k otázkam dohľadu a Rada guvernérov má mandát rozhodovať o finančných záležitostiach týkajúcich sa všetkých funkcií ECB, sme pevne presvedčení, že nedochádza k žiadnemu narušovaniu nezávislosti SSM.

Bod 47

ECB by chcela objasniť, že opísaný proces eskalácie sa týka konkrétne spoločných dohľadacích tímov. Spomínaný list sa posielal aj v prípade, že príslušný vnútroštátny orgán a ECB súhlasia s tým, že by bolo užitočné zabezpečiť transparentnosť konkrétneho vnútroštátneho procesu zostavovania rozpočtu, ktorému podlieha príslušný vnútroštátny orgán.

Bod 53

Druhá zarážka

ECB uvádza, že spravidla rieši nedostatky interných modelov, ktoré banka používa na výpočet svojich kapitálových požiadaviek, konkrétnymi opatreniami dohľadu na základe osobitných previerok vykonaných mimo rámca SREP, ktoré sú oddelené od P2R a iných požiadaviek stanovených v rozhodnutí SREP.

Bod 54

Štvrtá zarážka

ECB by chcela zdôrazniť, že vzhľadom na to, že spoločné dohliadacie tímy môžu v kroku 4 upraviť dodatočné požiadavky podľa jednotlivých rizík, konečná výška P2R, ktorá vyplýva zo súhrnu týchto dodatočných požiadaviek, sa môže líšiť od počiatočných celkových dodatočných požiadaviek zvolených v kroku 1 (a dokonca môže byť mimo rozpätia hodnôt P2R spojeného s príslušným celkovým skóre rizika).

Bod 57

Usmernenia EBA týkajúce sa SREP boli v roku 2021 revidované, najmä s cieľom vykonať zmeny zavedené smernicou o kapitálových požiadavkách V (CRD V).

Podľa revidovaných [usmernení o SREP](#), ktoré EBA uverejnil v marci 2022, je ICAAP kľúčovým vstupným údajom pri určovaní P2R (bod 371: „*Pri stanovení sumy kapitálu považovanej za primeranú a dodatočných požiadaviek na vlastné zdroje pre jednotlivé riziká sa majú zohľadniť výpočty podľa postupu ICAAP, ak sa považujú za spoľahlivé alebo čiastočne spoľahlivé, ako aj výsledky referenčného porovnávania orgánmi dohľadu a podľa potreby ďalšie relevantné vstupné údaje vrátane úsudku pri výkone dohľadu.*“), nie je však nevyhnutne východiskovým bodom pre výpočet P2R. ECB preto v roku 2021 rozšírila svoju metodiku s cieľom umožniť efektívne využívanie všetkých dostupných informácií pri určovaní P2R (vrátane údajov z ICAAP inštitúcií a ďalších relevantných kľúčových rizikových ukazovateľov a výsledkov prudenciálnych hodnotení ECB v rámci priebežného dohľadu). Cieľom je zabezpečiť, aby všetky potenciálne celkové vplyvy významných rizík inštitúcií boli primerane kryté kapitálovými požiadavkami prvého alebo druhého piliera.

V tomto kontexte ECB preto zastáva názor, že jej metodika určovania P2R je v súlade s usmerneniami EBA o SREP zverejnenými v marci 2022. Neexistujú žiadne nesplnené odporúčania EBA týkajúce sa metodík ECB v oblasti SREP a určovania P2R.

Bod 59

Ďalšie informácie sú v pripomienkach k bodu 57.

Prvá zarážka

Ďalšie informácie sú v pripomienkach k druhej zarážke.

Druhá zarážka

Podľa názoru ECB existujú **rôzne spôsoby určovania kapitálových požiadaviek druhého piliera na základe jednotlivých rizík**. Nie je potrebné presne vyčíslieť každé individuálne riziko, ktorému je inštitúcia vystavená; dokonca to nemusí ani predstavovať osvedčený postup, keďže tak mohlo vzniknúť falošné zdanie presnosti pri P2R a súvisiacom dohľadovom dialógu s inštitúciami, potenciálne na úkor efektívnosti a účinnosti činností dohľadu v tejto oblasti. ECB to zohľadnila pri rozšírení metodiky P2R v roku 2021 dôkladnejším preskúmaním jednotlivých rizík. Metodika ECB umožňuje efektívne využívanie všetkých dostupných informácií – vrátane údajov o ICAAP inštitúcií, spolu s ďalšími relevantnými kľúčovými rizikovými ukazovateľmi a výsledkami prudenciálnych hodnotení ECB vykonávaných v rámci priebežného dohľadu – na určovanie P2R. Cieľom je zabezpečiť, aby všetky potenciálne celkové vplyvy významných rizík inštitúcií boli primerane kryté kapitálovými požiadavkami prvého alebo druhého piliera.

ECB svoju metodiku P2R neustále zdokonaľuje na základe skúseností získaných počas každého cyklu SREP alebo na základe ďalšieho posudzovania vplyvu špecifických rizikových faktorov na P2R. Okrem

toho ECB čoskoro uskutoční štrukturálnejšiu revíziu účinnosti a efektívnosti svojej metodiky určovania P2R.

ECB by napokon chcela zdôrazniť, že vplyv špecifických rizikových faktorov sa zohľadňuje v rôznych častiach jej metodiky P2R: v kroku 1 prostredníctvom skóre priradeného k rizikovým kategóriám, do ktorých tieto špecifické riziká patria; v kroku 2 do tej miery, do akej sú tieto riziká podchytené v rámci ICAAP banky, a v krokoch 3 a 4 ako faktory, ktoré treba zohľadniť pri vykonávaní ďalších úprav rizika podľa rizikových zložiek konečného P2R.

Bod 60

Ďalšie informácie sú v pripomienkach k bodu 57.

Bod 70

Zavedením listu adresovaného výkonným orgánom v rámci SREP v roku 2021 sa zlepšila komunikácia s inštitúciami, pokiaľ ide o hlavné výsledky SREP a hlavné faktory plnenia požiadaviek druhého piliera. ECB je však presvedčená, že existuje priestor na ďalšie zvyšovanie transparentnosti voči bankám pri komunikácii hlavných faktorov P2R.

ECB zastáva názor, že jej metodika určovania P2R je v súlade s usmerneniami EBA o SREP zverejnenými v marci 2022.

V súčasnosti neexistujú žiadne nesplnené odporúčania EBA týkajúce sa metodík ECB v oblasti SREP a určovania P2R, či spôsobu oznamovania a zdôvodňovania požiadaviek druhého piliera v rozhodnutiach SREP inštitúciám.

Bod 80

Vo všeobecných zásadách postupu bánk v prípade problémových úverov ECB ďalej vysvetľuje, že „*tieto všeobecné zásady sú nástrojom, prostredníctvom ktorého orgán dohľadu objasňuje svoje očakávania, pokiaľ ide o identifikáciu, riadenie, meranie a odpisovanie problémových úverov v oblastiach neupravených alebo nedostatočne upravených v existujúcich nariadeniach, smerniciach alebo usmerneniach*“. V tejto súvislosti zabezpečujú všeobecné zásady transparentnosť výkladu článku 74 a článku 79 písm. b) a c) smernice 2013/36/EÚ (CRD IV) zo strany ECB. Opatrenia dohľadu môžu byť iniciované v dôsledku nedodržania týchto právnych predpisov, v súlade s transponovaním do vnútroštátnych právnych predpisov a výkladom vo svetle všeobecných zásad ECB.

Bod 82

Ročnú účtovnú závierku banky a súvisiace opravné položky schvaľuje štatutárny externý audítor banky.

V rámci svojho prudenciálneho mandátu sú hlavnými úlohami ECB v oblasti účtovníctva:

- 1) posudzovanie toho, či banky majú zavedené politiky a postupy na zabezpečenie primeranosti a včasnosti tvorby opravných položiek,
- 2) kontrola primeranosti opravných položiek pomocou rôznych nástrojov (napr. referenčné porovnávanie) a vyžiadanie podrobných informácií, ktoré môžu banky v prípade potreby použiť na preverenie rozhodnutí bánk.

V metodike ECB sa predpokladá prediskutovanie pochybností s externými audítormi na úrovni jednotlivých bánk, ako aj na horizontálnej úrovni.

V neposlednom rade platí, že právomoc udelená článkom 16 ods. 2 písm. d) nariadenia o SSM neumožňuje ECB požiadať banky o účtovanie dodatočných opravných položiek. Právomoc vyžadovať od bánk osobitné pravidlá tvorby opravných položiek umožňuje ECB ovplyvňovať pravidlá tvorby opravných položiek banky len v medziach účtovných noriem – napríklad ak takýto rámec umožňuje flexibilitu pri výbere pravidiel alebo si vyžaduje subjektívne odhady, pričom konkrétne vykonávacie rozhodnutia inštitúcie nie sú z hľadiska dohľadu primerané alebo dostatočne obozretné.

Bod 85

ECB by chcela objasniť, že odkaz na krytie prostredníctvom opravných položiek v dodatku k jej všeobecným zásadám týkajúcim sa postupu bánk v prípade problémových úverov sa týka koncepcie prudenciálnej tvorby opravných položiek, a nie účtovnej koncepcie.

Bod 86

V celkovom prístupe ECB k problémovým úverom zohrávajú očakávania v súvislosti s krytím perspektívnu úlohu, keďže stimulujú včasné riešenie problémových úverov a predchádzajú nadmernému hromadeniu nekrytých problémových úverov v budúcnosti. Tieto očakávania sa preto týkajú *všetkých* bánk, nielen tých, ktoré majú v súčasnosti vysoký stav problémových úverov.

ECB zvažuje uloženie opatrenia dohľadu v rámci druhého piliera len vtedy, ak po náležitom zohľadnení konkrétnych okolností prezentovaných bankou dospeje k záveru, že prudenciálne opravné položky primerane nekryjú očakávané úverové riziko.

Bod 90

Príčina odloženého uplatňovania, postupného zavádzania a rozlišovania medzi tromi skupinami súvisí s hlavnými cieľmi prístupu ECB, t. j. so znižovaním úrovne stavu problémových úverov, riešením ich nedostatočne včasného riešenia a zabezpečením krytia rizík spojených so starými problémovými úvermi, ktoré zostávajú v súvahách bánk. Odložené uplatňovanie opatrení dohľadu a postupné zavádzanie oboch opatrení majú stimulačný účinok a umožňujú bankám, okrem iného aj rozložením finančnej záťaže, riešiť problém problémových úverov predtým, než ECB pristúpi k opatreniam dohľadu. Potvrdzuje to aj zníženie stavu problémových úverov o 48 %, ku ktorému došlo v období od prvého štvrtého 2017 (keď boli zverejnené všeobecné zásady ECB týkajúce sa postupu bánk v prípade problémových úverov) do štvrtého štvrtého 2020 (keď banky museli po prvýkrát vykázat očakávania v súvislosti s krytím).

Odložené uplatňovanie súvisí aj so skutočnosťou, že v prípade úverov klasifikovaných ako problémové expozície pred aprílom 2018 neboli v čase uznania zlyhania zverejňované očakávania v súvislosti s krytím.

Bod 91

V čase zverejnenia všeobecných zásad ECB v prvom štvrtroku 2017 dosahovali problémové úvery celkovú výšku 866 mld. EUR. Bolo potrebné nájsť rovnováhu medzi i) riešením problematiky problémových úverov a ii) možným vplyvom príliš rýchleho zásahu predtým, ako banky podniknú prípravné kroky potrebné na ambiciózne riešenie problémových úverov, na širšie hospodárstvo. ECB je preto presvedčená, že jej postupný prístup bol primeraný.

ECB je presvedčená, že tento postup funguje a banky dostatočne motivuje k aktívnemu znižovaniu problémových úverov pred prijatím opatrení dohľadu súvisiacich s očakávaniami v súvislosti s krytím. Banky v skutočnosti znížili stav problémových úverov o 13 % v období medzi zriadením SSM

a zverejnením všeobecných zásad ECB týkajúcich sa postupu bánk v prípade problémových úverov v prvom štvrťroku 2017, o 48 % medzi zverejnením všeobecných zásad ECB a prvým vykázaním plnenia očakávaní v súvislosti s krytím v štvrtom štvrťroku 2020 a o 34 % medzi zverejnením očakávaní ECB v súvislosti s krytím a prvým vykázaním plnenia očakávaní bánk v súvislosti s krytím. V dôsledku tohto zníženia úrovne problémových úverov očakávaná v súvislosti s krytím celkovo zaostávali len o 20 základných bodov rizikovo vážených aktív v štvrtom štvrťroku 2020.

Bod 92

Je síce pravda, že banky s vyššou mierou nekrytých problémových úverov dostali viac času na riešenie rizík vyplývajúcich z problémových úverov, súviselo to však s cieľom príslušnej politiky (znižovanie stavu problémových úverov a riešenie ich nedostatočne včasného riešenia) a jej zabezpečovacou funkciou, a nie so záujmom o zvýhodnenie bánk v horšej situácii. ECB chcela týmto bankám poskytnúť dostatok času na zníženie stavu problémových úverov predtým, než začne uplatňovať opatrenia dohľadu.

Opatrenia dohľadu boli nastavené tak, aby zohľadňovali individuálnu situáciu každej banky, čím sa zabezpečila ich primeranosť. Inými slovami, postup u bánk v rozdielnych situáciách sa líšil, zatiaľ čo u bánk v rovnakej situácii bol rovnaký.

Bod 93

ECB očakáva, že všetky banky vezmú do úvahy jej očakávania a v jednotlivých prípadoch analyzuje, či je prístup k problémovým úverom obozretný, vzhľadom na jej verejne oznámené očakávania. Ak sa príslušný prístup nepovažuje za obozretný, ECB uplatňuje opatrenia dohľadu vo forme dodatočných požiadaviek druhého piliera.

Bod 94

Hoci dodatočné požiadavky druhého piliera ponechávajú dostupný kapitál nedotknutý, ovplyvňujú maximálnu rozdeliteľnú sumu (MDA) a manévrovací priestor pri kapitále. Ovplyvňujú aj požiadavky na MREL a náladu na trhu.

V tejto súvislosti sa väčšina bánk rozhodla znížiť svoje deficity úpravami po referenčnom dátume, aby predišli dodatočným požiadavkám P2R, a to napriek skutočnosti, že takéto dodatočné požiadavky predstavujú z čisto kapitálového hľadiska nižšie náklady.

Bod 95

Keďže ECB nemá regulačné právomoci, musí riešiť riziká bánk prostredníctvom opatrení dohľadu na základe individuálneho posúdenia. ECB preto posudzuje, či je krytie rizík zo strany bánk dostatočne obozretné, na základe verejne oznámených očakávaní v súvislosti s krytím problémových expozícií. Takéto opatrenia dohľadu je potrebné uložiť v čase rozhodnutia SREP, takže medzi zistením nekrytého úverového rizika a prijatím opatrenia dohľadu na jeho riešenie bude vždy časový posun.

Vzhľadom na časový posun medzi referenčným dátumom ku koncu roka 2020 a vydaním konečného rozhodnutia SREP je potrebné zabezpečiť zohľadnenie prípadných zmien v konečnom rozhodnutí, aby dodatočné požiadavky zodpovedali riziku v danom čase. Hoci to môže viesť k určitým rozdielom v zaobchádzaní, tieto rozdiely nie sú významné a prínosy z hľadiska stimulov, ktoré banky vedú k ďalšiemu znižovaniu ich deficitov, kompenzujú prípadné nevýhody tohto prístupu.

Bod 102

Vzhľadom na časový posun medzi referenčným dátumom ku koncu roka 2020 a vydaním konečného rozhodnutia SREP potrebuje ECB zabezpečiť zohľadnenie všetkých prípadných zmien nekrytých rizík v konečnom rozhodnutí, aby dodatočné požiadavky zodpovedali riziku v danom čase (t. j. aby neboli vo vzťahu k nekrytému riziku nadmerné). Úpravy po referenčnom dátume navyše poskytujú stimul na aktívne znižovanie deficitov a celkového stavu problémových úverov.

Bod 104

ECB sa nedomnieva, že tento postup bol mimoriadne náročný na zdroje a čas (najmä v súvislosti s prvým rokom jeho implementácie): i) menej ako polovica všetkých bánk požiadala o zohľadnenie ich špecifických okolností, a ii) podporný nástroj poskytnutý spoločným dohliadacím tímom im umožnil rýchlo posúdiť väčšinu prípadov, so zameraním len na tie prípady, v ktorých by mohli byť v bankách potrebné následné opatrenia. Daný postup bol odvtedy vylepšený pre cyklus 2022, pričom došlo k zlepšeniu nástroja a uskutočneniu dodatočnej odbornej prípravy.

Počet opätovných podaní bol dôsledkom toho, že išlo o prvý rok. V tejto súvislosti sa neodlišoval od iných novozavedených postupov oznamovania.

Bod 108

V rámci záväzku stabilizácie nákladov schváleného Radou guvernérov sa v prípade podstatne nových alebo rozšírených úloh strategického významu alebo nových mandátov môže Rada guvernérov predložiť žiadosť o zvýšenie počtu zamestnancov. Platí to pre celú ECB (centrálne bankovníctvo, bankový dohľad a zdieľané služby). Rada guvernérov schválila takéto žiadosti o dodatočné zdroje v prípade funkcie dohľadu v rozpočtoch ECB na roky 2022 a 2023.

V strednodobom stabilizačnom pláne pre SSM, ktorý schválila Rada guvernérov, sú okrem toho uvedené viaceré oblasti, v ktorých možno zvažovať žiadosti o dodatočné zdroje po roku 2022. V rámci každoročného prevádzkového plánovania a plánovania zdrojov ECB sa prehodnocujú rôzne potreby a dostupné zdroje, pričom vedenie má k dispozícii flexibilné zdroje, ak je pri prideľovaní zdrojov potrebné prehodnotiť priority v reakcii na strategické nedostatky pri získavaní zdrojov alebo zmeny priorit.

Ďalšie informácie sú v pripomienkach k bodu 45.

Odporúčanie 1 - Posilniť posudzovanie rizík bánk**Písmeno a)**

ECB toto odporúčanie prijíma.

V roku 2022 ECB prehodnotila svoju metodiku posudzovania úrovni úverového rizika v rámci SREP. Cieľom tohto prehodnotenia bolo zlepšiť proporcionalitu a dosiahnuť účinnejšie zameranie na riziká a stanovovanie priorit a zároveň umožniť podrobnejšie posúdenie podstatných faktorov úverového rizika inštitúcií. Okrem toho prehodnotenie viedlo k tomu, že sa metodika stala komplexnejšou, a to i) zlepšením bodov záujmu oznamovaných dohliadacím tímom s cieľom zabezpečiť konzistentnosť a ii) rozšírením informačnej základne a zlepšením kvantity, podrobности a kvality kľúčových rizikových ukazovateľov, ktoré sú k dispozícii pri hodnotení, vrátane nástrojov používaných na šírenie a porovnávanie informácií, ktoré majú dohliadacie tímy k dispozícii. Celkovo sa na základe tohto prehodnotenia očakáva ďalšie zlepšenie metodologickej podpory poskytovanej dohliadacím tímom pri hodnotení úrovni úverového rizika inštitúcií, a to aj v súvislosti s postupmi referenčného porovnávania a kapacitami, ktoré budú mať orgány dohľadu v tomto smere k dispozícii od hodnotenia SREP v roku 2023.

Metodika SREP na hodnotenie riadenia úverového rizika bude v priebehu roka 2023 prehodnotená (v kombinácii s aktualizovanou metodikou hodnotenia úrovni úverového rizika), s cieľom jej zavedenia v roku 2024.

Od roku 2022 nezávislý dohľad nad rizikami (riaditeľstvo pre stratégiu a riziká dohľadu) vykonáva referenčné porovnávanie skóre SREP a kvantitatívnych/kvalitatívnych opatrení, pričom slúži ako druhá obranná línia. V rámci tejto [organizačnej zmeny](#) bolo posilnené referenčné porovnávanie skóre SREP (napr. zahrnutím rámca na riešenie prípadných nezhôd). Okrem posilnenia organizačného rámca sa

zlepšilo referenčné porovnávanie riadenia rizika pri všetkých druhoch rizík (porovnávaním skóre riadenia rizík s otvorenými zisteniami a opatreniami). Všeobecnejšie povedané, zavedenie druhej obrannej línie má za cieľ zabezpečiť konzistentnosť pri uplatňovaní metodík a úsudku pri výkone dohľadu. Využívanie úsudku pri vykonávaní dohľadu je kľúčovým prvkom SSM je, pričom v posledných rokoch sa neustále posilňujú horizontálne usmernenia a ďalšie nástroje podporujúce riadne využívanie úsudku pri vykonávaní dohľadu s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky dohľadu nad rôznymi typmi inštitúcií pod dohľadom ECB.

Písmeno b) bod i)

ECB toto odporúčanie odmieta.

Závazok stabilizácie nákladov sa od roku 2023 uplatňuje na celú ECB. V prípade nových mandátov alebo podstatne nových a rozšírených úloh strategického významu je však napriek tomu možné predkladať Rade guvernérov žiadosti o dodatočný personál. Závazok stabilizácie nákladov je dôležitou zásadou s cieľom podporiť nepretržité a dôsledné stanovovanie priorit v inštitúcii a zabezpečiť efektívne a účinné využívanie existujúcich zdrojov na optimálne využívanie poplatkov, ktoré hradia dohliadané banky.

Potreby zdrojov dozornej funkcie podliehajú zavedenému rozpočtovému postupu, ktorý zahŕňa konzultácie o návrhu rozpočtu s predsedom a podpredsedom Rady pre dohľad. Nezávislosť sa zabezpečuje aj prostredníctvom osobitného vymedzenia nákladov na úlohy dohľadu v rámci celkového rozpočtu, o ktorých sa konzultuje s predsedom a podpredsedom Rady pre dohľad. Treba poznamenať, že náklady vznikajúce v súvislosti s funkciou dohľadu sa každoročne účtujú dohliadaným úverovým inštitúciám. V rámci interného rozpočtového procesu ECB všetky odborné útvary stanovujú priority rôznych rozpočtových požiadaviek v súlade s dohodnutou stratégiou a zabezpečujú efektívne využívanie zdrojov.

ECB je presvedčená, že v medziach stanovených právnym rámcem sa predseda a podpredseda výrazne podieľajú na procese zostavovania rozpočtu. Konzultuje sa s nimi v súlade s rokovacím poriadkom. Nariadenie o SSM stanovuje, že podpredseda musí byť nielen členom Výkonnej rady, ale aj Rady guvernérov, ktorá je najvyšším rozhodovacím orgánom ECB. Tým sa zabezpečuje, že stanoviská funkcie dohľadu sú riadne prezentované, a zaručuje sa aj vysoký stupeň vplyvu a transparentnosti (pozri aj pripomienky k bodom 45 a 108). ECB stanovuje počet zamestnancov v oblasti dohľadu na základe relevantných potrieb, pričom všetky žiadosti posudzuje nezávisle od funkcie centrálného bankovníctva na základe stanovených zásad a mechanizmov riadenia inštitúcie ako celku.

ECB bude v rámci existujúcich postupov rozpočtového riadenia naďalej posudzovať a podporovať potreby zdrojov v rámci funkcie dohľadu.

Písmeno b) bod ii)

ECB toto odporúčanie prijíma.

Pokiaľ ide o kontroly na mieste a previerky interných modelov, ECB už od roku 2021 zvyšuje transparentnosť poskytovania zdrojov individuálne prostredníctvom osvedčených postupov oznamovania a dialógu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi (vrátane pravidelnej inventarizácie ľudských zdrojov a ročného hodnotenia údajov) s cieľom identifikovať možné odchýlky od záväzkov týkajúcich sa personálneho obsadzovania (alebo negatívne zmeny v čase), pochopiť základné príčiny a dohodnúť sa na nápravných opatreniach. ECB sa zaväzuje situáciu prehodnotiť do polovice roka 2024, aby zistila, či je potrebný formálnejší proces eskalácie. Súčasťou prehodnotenia budú aj zdroje spoločných dohliadacích tímov, ako aj eskalačné nástroje opísané v bode 47 (a pripomienkach ECB k uvedenému odseku).

ECB by chcela zdôrazniť, že nemá žiadnu formálnu právomoc donútiť príslušné vnútroštátne orgány, aby dodržiavali svoje personálne záväzky.

Bod 110

ECB si uvedomuje dĺžku cyklu SREP a zvažuje spôsoby, ako ho skrátiť. ECB sa zároveň domnieva, že riziko spomínané v poslednej vete je do značnej miery zmiernené, keďže spoločné dohľadacie tímy by mali zvážiť všetky relevantné udalosti, ktoré sa vyskytnú po dátume uzávierky a ktoré by mohli mať vplyv na hodnotenie SREP (reorganizácia v rámci skupiny, iné reorganizácie korporátnej štruktúry, zníženie problémových expozícií na poslednú chvíľu atď.), aby bolo rozhodnutie SREP čo najaktuálnejšie.

Odporúčanie 2 – Zjednodušiť postup preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu

ECB toto odporúčanie prijíma.

Bod 112

Podľa názoru ECB existujú **rôzne spôsoby určovania kapitálových požiadaviek druhého piliera na základe jednotlivých rizík**. Nie je potrebné presne vyčíslieť každé individuálne riziko, ktorému je inštitúcia vystavená; dokonca to nemusí ani predstavovať osvedčený postup, keďže by sa tak mohlo vytvárať falošné zdieľanie presnosti pri P2R a súvisiacom dohľadovom dialógu s inštitúciami, čo by mohlo byť na prekážku efektívnosti a účinnosti činností dohľadu v tejto oblasti. ECB to zohľadnila pri rozšírení metodiky určovania P2R v roku 2021 dôkladnejším preskúmaním jednotlivých rizík. Metodika ECB umožňuje efektívne využívanie všetkých dostupných informácií – vrátane údajov z ICAAP inštitúcií, spolu s ďalšími relevantnými kľúčovými rizikovými ukazovateľmi a výsledkami prudenciálnych hodnotení vykonávaných ECB v rámci priebežného dohľadu – na určovanie P2R. Cieľom je zabezpečiť, aby všetky potenciálne celkové vplyvy významných rizík inštitúcií boli primerane kryté kapitálovými požiadavkami prvého alebo druhého piliera.

ECB neustále zdokonaľuje svoju metodiku P2R na základe skúseností získaných počas každého cyklu SREP alebo na základe ďalšieho posúdenia vplyvu špecifických rizikových faktorov na P2R.

Bod 116

V súlade s celkovými cieľmi svojho prístupu k problémovým úverom ECB vyvíja tlak na banky, aby znižovali úroveň problémových úverov, riešili ich nedostatočné včasné riešenie a zabezpečovali krytie zostávajúcich rizík. Zvýšenie krytia problémových expozícií funguje v tomto ohľade ako stimul aj ako umožňujúci faktor. Odložené uplatňovanie a postupné zavádzanie očakávaní v súvislosti s krytím problémových expozícií pôsobí ako stimul a bankám umožňuje riešiť problémové úvery predtým, ako očakávania na krytie dosiahnu 100 %. Sú teda v súlade s celkovým cieľom prístupu ECB k problémovým úverom.

ECB je presvedčená, že tento postup funguje a banky dostatočne motivuje k aktívnemu znižovaniu problémových úverov pred prijatím opatrení dohľadu súvisiacich s očakávaniami v súvislosti s krytím. Ďalšie podrobnosti týkajúce sa znižovania stavu problémových úverov sú uvedené v poznámkach k bodu 91.

Bod 117

Pokiaľ ide o systematické využívanie právomocí, ktoré má ECB podľa článku 16 ods. 2 písm. d) nariadenia o SSM, treba poznamenať, že tieto právomoci sa musia uplatňovať na individuálne a musia podliehať posúdeniu proporcionality.

Bod 119

Príčina odloženého uplatňovania, postupného zavádzania a rozlišovanie medzi tromi skupinami súvisí s hlavnými cieľmi prístupu ECB, t. j. so znižovaním úrovne stavu problémových úverov, riešením ich nedostatočného včasného riešenia a zabezpečením krytia rizík spojených so starými problémovými úvermi, ktoré zostávajú v súvahách bánk. Odložené uplatňovanie opatrení dohľadu a postupné zavádzanie oboch opatrení majú stimulačný účinok a umožňujú bankám, okrem iného aj rozložením finančnej záťaže, riešiť problém problémových úverov predtým, ako ECB uplatní svoje opatrenia dohľadu. V čase zverejnenia všeobecných zásad ECB týkajúcich sa postupu bánk v prípade problémových úverov v prvom štvrtroku 2017 dosahovali problémové úvery celkovú výšku 866 mld. EUR. Bolo potrebné nájsť rovnováhu medzi i) riešením otázky problémových úverov a ii) možným vplyvom príliš rýchleho zásahu predtým, ako banky podniknú prípravné kroky potrebné na ambiciózne riešenie problémových úverov, na širšie hospodárstvo. ECB je preto presvedčená, že jej postupný prístup bol primeraný. ECB je presvedčená, že tento postup funguje a banky dostatočne motivuje k aktívnemu znižovaniu problémových úverov pred prijatím opatrení dohľadu súvisiacich s očakávaniami v súvislosti s krytím. Ďalšie podrobnosti týkajúce sa znižovania stavu problémových úverov sú uvedené v poznámkach k bodu 91.

Bod 120

ECB nesúhlasí so záverom, že jej prístup vedie k nerovnakému prístupu k bankám. Jej prístup skôr umožňuje k bankám pristupovať rozdielne v závislosti od ich konkrétnej situácie.

Po prvé, poskytovanie viac času bankám s vyššou počiatočnou úrovňou nekrytých problémových úverov na plné krytie ich rizík bolo v plnom súlade s celkovým cieľom prístupu ECB k problémovým úverom. Týmto bankám sa tak poskytol priestor na ambicióznejšie znižovanie problémových úverov, motivované skutočnosťou, že v opačnom prípade by ECB uplatnila opatrenia dohľadu. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že cieľom ECB nie je zvyšovanie krytia ako také, ale znižovanie stavu problémových úverov; zvýšené krytie stimuluje a zároveň umožňuje riešenie problémových úverov. Opatrenie dohľadu prijaté z dôvodu nekrytého úverového rizika v kontexte očakávaní v súvislosti s krytím je teda len poistkou pre prípad, že sa riziko nezníži.

Po druhé, pokiaľ ide o úpravy po referenčnom dátume, časový posun medzi referenčným dátumom na konci roka 2020 a vydaním konečného rozhodnutia SREP znamená, že ECB potrebuje zabezpečiť, aby sa všetky zmeny nekrytých rizík zohľadnili v konečnom rozhodnutí, aby dodatočné požiadavky zodpovedali riziku v danom čase (t.j. aby neboli vo vzťahu k nekrytému riziku nadmerné). Úpravy po referenčnom dátume navyše stimulujú aktívne znižovanie celkových nedostatkov a problémových úverov celkovo, vďaka čomu sú banky odolnejšie a prispievajú k plneniu hlavného cieľa ECB, t. j. k znižovaniu stavu problémových úverov.

Po tretie, ECB očakáva, že všetky banky vezmú do úvahy jej očakávanie a v jednotlivých prípadoch analyzuje, či je prístup k problémovým úverom obozretný, vzhľadom na jej verejne oznámené očakávania. Ak sa prístup nepovažuje za obozretný, ECB uplatňuje opatrenia dohľadu vo forme dodatočných požiadaviek druhého piliera.

Bod 121

ECB sa domnieva, že tento proces a využívanie zdrojov boli efektívne vzhľadom na dosah, ktorý sa dosiahol v oblasti znižovania stavu problémových úverov a zvýšeného krytia.

Po prvé, treba poznamenať, že v rámci celkového prístupu ECB k problémovým úverom sú očakávania v súvislosti s krytím perspektívne, keďže stimulujú včasné riešenie problémových úverov a predchádzajú nadmernému hromadeniu nekrytých problémových úverov v budúcnosti. Tieto očakávania sa preto týkajú *všetkých* bánk, nielen tých, ktoré majú v súčasnosti vysoký stav problémových úverov. Krytie problémových expozícií sa vykazuje na agregátnej úrovni a je takmer totožné s vykazovaním zabezpečovacieho mechanizmu pre problémové expozície podľa nariadenia o kapitálových požiadavkách. Vykazovanie možných výnimiek je navyše nepovinné a pre banky výhodné.

Po druhé, tento proces sa ukázal byť praktickým pre spoločné dohliadacie tímy i banky a treba poznamenať, že tu išlo o prvý rok implementácie.

Hoci väčšina úsilia spoločných dohliadacích tímov bola venovaná vyhodnocovaniu výnimiek, treba poznamenať, že i) menej ako polovica všetkých bánk požiadala o zohľadnenie svojich špecifických okolností a ii) spoločné dohliadacie tímy mali k dispozícii podporné nástroje, ktoré im uľahčili ich prácu. Okrem toho je už zrejmé, že pracovná záťaž spoločných dohliadacích tímov sa v druhom roku implementácie znížila v dôsledku získaných skúseností a zlepšení nástrojov a odbornej prípravy.

Po tretie, nízky počet bánk, na ktoré sa vzťahovali dodatočné požiadavky P2R, v skutočnosti poukazuje na úspech celkového prístupu ECB k problémovým úverom, ktorý zvyšuje odolnosť bankového systému eurozóny. Znamená to, že mnohé inštitúcie eliminovali nekryté riziká znižovaním stavu problémových úverov a rozširovaním prvkov ponuky na účely prudenciálnej tvorby opravných položiek. Dodatočné požiadavky P2R ako opatrenie dohľadu sa ukladajú len v prípade nekrytého úverového rizika, ktoré sa posudzuje na základe očakávaní v súvislosti s krytím a špecifických okolností banky.

Odporúčanie 3 – Uplatňovať opatrenia dohľadu, ktoré lepšie zabezpečia náležité krytie a riadenie rizík bankami

Písmeno a) bod i)

ECB toto odporúčanie čiastočne prijíma.

ECB zastáva názor, že jej metodika určovania P2R je v súlade s usmerneniami EBA o SREP zverejnenými v marci 2022 a že v **závislosti od rizika existujú rôzne spôsoby určovania kapitálových požiadaviek druhého piliera**. Nie je potrebné presne vyčíslieť každé individuálne riziko, ktorému je inštitúcia vystavená; dokonca to nemusí ani predstavovať osvedčený postup, keďže by tak mohlo vzniknúť falošné zdanie presnosti pri P2R a súvisiacom dohľadovom dialógu s inštitúciami, potenciálne na úkor efektívnosti a účinnosti činností dohľadu v tejto oblasti. ECB to zohľadnila pri rozšírení metodiky určovania P2R v roku 2021 dôkladnejším preskúmaním jednotlivých rizík. Metodika ECB umožňuje efektívne využívanie všetkých dostupných informácií – vrátane údajov z ICAAP inštitúcií, spolu s ďalšími relevantnými kľúčovými rizikovými ukazovateľmi a výsledkami prudenciálnych hodnotení vykonávaných ECB v rámci priebežného dohľadu – na určovanie P2R. Cieľom je zabezpečiť, aby všetky potenciálne celkové vplyvy významných rizík inštitúcií boli primerane kryté kapitálovými požiadavkami prvého alebo druhého piliera.

ECB neustále zdokonaľuje svoju metodiku P2R na základe skúseností získaných počas každého cyklu SREP alebo na základe ďalšieho hodnotenia vplyvu špecifických rizikových faktorov na P2R. Okrem

toho ECB čoskoro uskutoční štrukturálnejšiu revíziu účinnosti a efektívnosti svojej metodiky určovania P2R.

Písmeno a) bod ii)

ECB toto odporúčanie prijíma.

Písmeno a) bod iii)

ECB toto odporúčanie čiastočne prijíma.

ECB už zabezpečuje, aby každé opatrenie uložené rozhodnutím SREP bolo v súlade so zákonom jasne a primerane odôvodnené zisteniami uvedenými v tomto rozhodnutí.

ECB neustále pracuje na zvyšovaní presnosti, kvality a celkovej zrozumiteľnosti komunikácie s bankami o hlavných rizikových faktoroch, ktoré stoja za požiadavkami druhého piliera. To bol dôvod na zavedenie listov adresovaných výkonným orgánom v rámci SREP v roku 2021. ECB si je vedomá potenciálu na ďalšie zlepšovanie transparentnosti voči bankám pri komunikácii o hlavných faktoroch P2R.

Písmeno b)

ECB toto odporúčanie prijíma.

ECB už využíva široké spektrum opatrení dohľadu na to, aby odstránila nedostatky zistené v oblasti riadenia rizík. ECB však uznáva, že jej prístup, ktorým zabezpečuje, aby kvalitatívne a kvantitatívne opatrenia dohľadu účinne a včas zmierňovali riziká, je potenciálne možné ešte vylepšiť. ECB sa snaží zabezpečiť, aby využívanie opatrení a právomocí bolo prispôbené konkrétnej situácii a bude naďalej zlepšovať spôsob uplatňovania opatrení dohľadu v jednotlivých prípadoch, a to aj pri odstraňovaní nedostatkov v postupoch bánk pri tvorbe opravných položiek.

Písmeno c)

ECB toto odporúčanie prijíma.

Príloha I – Následné opatrenia na základe osobitnej správy 29/2016: Jednotný mechanizmus dohľadu – Dobrý začiatok, ale potreba ďalších zlepšení**Odporúčanie 2 bod i)**

Organizačná štruktúra odborných útvarov ECB nezávisí od analýzy rizík, pričom generálne riaditeľstvo pre ekonomiku (GR/E) a generálne riaditeľstvo pre makroprudenciálnu politiku a finančnú stabilitu (GR/MF) patria do funkcie centrálného bankovníctva ECB vzhľadom na ich mandáty a úlohy.

Z hľadiska zásady oddelenia funkcie patria GR/MF a GR/E do funkcie centrálného bankovníctva. Vstupné materiály, ktoré využíva funkcia bankového dohľadu, ale ktoré sú vytvárané nezávisle mimo tejto funkcie, či už v rámci ECB (ako v prípade vstupných informácií GR/MF alebo GR/E v prípade záťažových testov), alebo mimo ECB (ako v prípade vstupných informácií Európskej komisie v prípade záťažových testov), nepodliehajú zásade oddelenia funkcie vzhľadom na nezávislý spôsob, akým sa zostavujú. Nie je potrebné vykonávať analýzu rizík na zabezpečenie toho, že politické rozhodnutia v rámci bankového dohľadu nebudú ovplyvnené, pretože i) vstupné informácie poskytnuté GR/MF a GR/E sú nezávislé a ii) samotným účelom záťažového testovania spolu s ďalšími nástrojmi a procesmi dohľadu je ovplyvňovať politiku.

Pokiaľ ide o monitorovanie a vykazovanie nefinančných rizík, upravuje ho zastrešujúci rámec pre ORM, ktorý sa uplatňuje na úrovni celej banky, a teda pokrýva aj všetky riziká, ktoré vyplývajú zo zdieľaných služieb v súvislosti so zásadou oddelenia funkcie.

Odporúčanie 3

Uznanie pokroku v oblasti vnútorného auditu zo strany Dvora audítorov je vítané.

Kľúčovou dodatočnou úlohou uvedených troch ekvivalentov plného pracovného úväzku sú ďalšie kroky v nadväznosti na otvorené odporúčania SSM.

S rozšírením kapacity funkcie interného auditu došlo k podstatnému zlepšeniu celkového pokrytia v oblasti auditu SSM (vrátane auditu ECB vykonávaného pod záštitou Výboru interných audítorov ESCB/SSM). V tejto súvislosti je dôležité poznamenať, že pri niektorých vysokorizikových predmetoch auditu ešte audity neboli vykonané z dôvodu relatívne obmedzenej veľkosti vzorky. Napríklad v roku 2022 sa uskutočnil audit komplexného krízového manažmentu v oblasti bankovníctva, keď bola potenciálna vzorka na vecné testovanie dostatočne veľká na to, aby bolo možné identifikovať prípadné trendy.

Odporúčanie 5

Začiatkom roka 2022 bol spustený revidovaný proces plánovania dohľadu, ktorého cieľom je zlepšiť monitorovanie a vykazovanie činností súvisiacich s prioritami dohľadu a zvýšiť účinnosť plnenia strategických cieľov stanovených v týchto prioritách. V roku 2022 sme sa sústredili na zabezpečenie toho, aby náš proces dokázal plniť svoj účel, od priorit až po operatívnu stránku. V druhom roku tejto činnosti sa vypracujú nové správy, v ktorých sa výstupy a výsledky činnosti bankového dohľadu ECB prepoja s vykonávaním priorit. ECB okrem toho skúma možnosti výkonu dohľadu na základe pozorovateľných výsledkov. Vďaka týmto údajom sa zlepši vykazovanie vo výročnej správe ECB o bankovom dohľade.

Pri prieskume v bankovom sektore ECB využila alternatívne prostriedky (napr. konferencie a fóra na vysokej úrovni a kontaktnú skupinu pre bankový dohľad), ktoré podľa nášho názoru plne slúžia účelu tohto odporúčania. Pilotný projekt týkajúci sa účinnosti dohľadu v prípade menej významných inštitúcií bol dokončený (pozri rozhodnutie Rady pre dohľad z decembra 2022) a plánujú sa pravidelné následné opatrenia.

Odporúčanie 6

Článok 6 ods. 3 nariadenia o SSM jasne stanovuje, že príslušné vnútroštátne orgány sú povinné pomáhať ECB pri plnení jej úloh. V zmysle článku 6 ods. 2 nariadenia o SSM majú príslušné vnútroštátne orgány navyše povinnosť v dobrej viere spolupracovať. Článok 3 a nasl. nariadenia o rámci SSM jednoznačne stanovujú, že príslušné vnútroštátne orgány majú povinnosť zabezpečiť personálne zdroje pre spoločné dohliadacie tímy, pričom článok 4 ods. 5 nariadenia o rámci SSM stanovuje, že ECB a príslušné vnútroštátne orgány vzájomne konzultujú a dohadujú sa na využití zdrojov príslušných vnútroštátnych orgánov v súvislosti so spoločnými dohliadacími tímami.

Z analýzy ECB vyplýva, že nedostatok personálu príslušných vnútroštátnych orgánov v porovnaní so záväzkami od roku 2016 klesá. Oproti záväzkom z roku 2019 je tu však stále ešte 4 % nedostatok. ECB pokračuje v odstraňovaní týchto nedostatkov na základe diskusií medzi koordinátormi spoločných dohliadacích tímov a miestnymi koordinátormi, ako aj eskalačných stretnutí s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi na vyšších úrovniach. V praxi to môže byť zložité, pretože miestne právne predpisy môžu stanovovať obmedzenia, ktoré nezodpovedajú rizikovým profilom bánk. Keďže SSM je založený na zásade spolupráce v dobrej viere, ECB je presvedčená, že nie je potrebné meniť nariadenie o rámci SSM.

Odporúčanie 7

Ciele tímových profilov schvaľuje vedenie každého spoločného dohliadacieho tímu každoročne v rámci centrálne riadenej aktivity. Výsledok tejto analýzy sa každoročne predkladá Rade pre dohľad.

Odporúčanie 8

Profily používateľov obsahujú ich kontaktné údaje, funkcie a podrobnosti o členstve v spoločných dohliadacích tímoch. Používatelia majú tiež možnosť dobrovoľne doplniť podrobnosti o svojich odborných znalostiach, jazykoch, ktoré ovládajú a členstve v expertných skupinách alebo sieťach (všetky polia na základe vymedzených taxonómií). Používatelia môžu uviesť biografické informácie za pomoci predlohy, vrátane podrobností o doterajších skúsenostiach, vzdelávaní atď.

Sieť SSMnet používa 6 500 aktívnych používateľov (v ECB a príslušných vnútroštátnych orgánoch), väčšina z nich si však ešte nevytvorila profil.

Prebieha komunikačná kampaň zameraná na rozšírenie používania profilov SSMnet medzi pracovníkmi ECB a pracovníkmi príslušných vnútroštátnych orgánov. V strednodobom horizonte sa zriadi interná platforma trhu ľudských zdrojov s cieľom zlepšiť dokumentáciu a riadenie zručností a skúseností (pre zamestnancov ECB pôsobiacich v spoločných dohliadacích tímoch).

Odporúčanie 9

V januári 2023 sa začal pripravovať návrh a vývoj programu základnej odbornej prípravy. Pôjde o modulárny program s možnosťou neúčasti na základe profilov zamestnancov a výsledkom bude certifikácia. Očakáva sa, že prvé skupiny budú program absolvovať v roku 2024.

V roku 2023 sa zároveň začnú pripravovať komplexné modulárne dráhy odbornej prípravy pre orgány dohľadu zamerané na tradičné i vznikajúce riziká, ktoré sú prioritnými oblasťami SSM (konkrétne riziká v oblasti IT a kybernetické riziká, digitálna transformácia a klimatické a environmentálne riziká), pričom sa preskúmajú existujúce možnosti odbornej prípravy v rámci SSM, identifikujú sa nedostatky a v prípade potreby budú obstarané/vyvinuté sa nové školenia.

A napokon, zaškolenie do SSM bolo zmenené na trojdňový prezenčný program, ktorého hlavným cieľom je uľahčiť orientáciu v inštitúcii pre nových zamestnancov a poskytnúť im nástroje, ktoré potrebujú na odvádzanie kvalitnej práce v novom prostredí. Zahŕňa semináre zamerané na základné prvky dohľadu a nástroje a organizáciu SSM, ako aj spoločenské aktivity. Prvé z týchto trojdňových zaškolení sa uskutoční v júni 2023.

Odporúčanie 10

V rámci každoročného prieskumu personálneho obsadenia spoločných dohliadacích tímov sa získavajú informácie o úlohách pridelovaných ich členom na základe rizikovej mapy SREP. Na základe diskusií medzi koordinátormi spoločných dohliadacích tímov a miestnymi koordinátormi sa stanovujú a kombinujú ciele v rámci pridelovania úloh. Výsledky tejto aktivity sa predkladajú Rade pre dohľad a každoročne sa revidujú.

Odporúčanie 12

Pandémia COVID-19 výrazne sťažila činnosti na mieste v rokoch 2020 a 2021 (a v niektorých prípadoch aj v roku 2022). Ku všetkým údajom porovnávajúcim počet cezhraničných misíí v týchto rokoch so situáciou pred pandémiou je preto potrebné pristupovať opatrne. V decembri 2022 ECB schválila iniciatívu zameranú na výrazné posilnenie zdrojov ECB na výkon previerok na mieste do konca roka 2025. Dosiahne sa to vytvorením nových pracovných miest v rámci ECB výmenou za primerané zníženie rozpočtu na externých konzultantov. Vytvorí sa spolu 65 nových pracovných miest v rámci SSM, z toho 49 nových pracovných miest v ECB (čo predstavuje 34 % nárast počtu zamestnancov generálneho riaditeľstva pre kontroly na mieste a hodnotenia interných modelov) plus 16 dodatočných pozícií v ESCB/IO výmenou za primerané zníženie rozpočtu na externých konzultantov (ktorí sa využívajú na dopĺňanie kontrolných tímov). Plný rozsah realizácie tejto iniciatívy bude pozorne

sledovať Rada pre dohľad a Výkonná rada. Táto internalizácia prispeje k zvýšeniu prevádzkovej nezávislosti ECB a umožní jej vykonávať viac kontrol. Podobné úsilie sa vyvíja s cieľom zvýšiť počet cezhraničných misií, pričom príslušné vnútroštátne orgány si napríklad stanovujú ambicióznejšie ciele v oblasti cezhraničnej spolupráce.